"Η εικόνα σώματος και η εκδήλωσή της στην Ψυχογενή Ανορεξία και στη Διαταραχή Επεισοδιακής Υπερφαγίας: Αντιμετώπιση με τη χρήση σύγχρονων μεθόδων Γνωσιακής Συμπεριφορικής Θεραπείας"

9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γνωσιακών & Συμπεριφορικών Ψυχοθεραπειών

Αλεξάνδρα Παππά-Κατσιάφα, Μαρία Ευαγγελία Αντωνιάδου

Εταιρεία Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς, Ελλάδα

Ινστιτούτο Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς

ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ορισμός Εικόνας Σώματος

Η εικόνα σώματος είναι η νοητική αναπαράσταση που διαμορφώνουμε για το σώμα μας: πώς το αντιλαμβανόμαστε, το σκεφτόμαστε και το βιώνουμε.

Πώς ορίστηκε στη βιβλιογραφία

Schilder (1935)

νοητική αναπαράσταση του σώματος

Gallagher (1986)

συνειδητή εμπειρία του σώματος μέσω αντιλήψεων, σκέψεων και συναισθημάτων

Slade (1988, 1994)

αναπαραστάσεις του μεγέθους και του σχήματος του σώματος και τα συναισθήματα που τις συνοδεύουν

Πολυδιάστατη κατασκευή

Πολυδιάστατη κατασκευή: περιλαμβάνει αντιλήψεις, σκέψεις, συναισθήματα και συμπεριφορές σχετικά με την εμφάνιση και τη σωματική λειτουργία

(Thompson et al., 1999)

Βασικές διαστάσεις

- Αντιληπτική
- Γνωστική-συναισθηματική
- Συμπεριφορική

Συναφείς έννοιες

Σωματικό σχήμα (body schema)

Κυρίως μη συνειδητό αισθητικοκινητικό σύστημα που υποστηρίζει τη στάση και την κίνηση

Σχήμα του σώματος (body shape)

Αφορά αποκλειστικά τη μορφολογία του σώματος

Δυσαρέσκεια Εικόνας Σώματος

- **Body image disturbance=** αρνητική αξιολόγηση του σώματος
- αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους ως παχύ και να υπερεκτιμούν το μέγεθος του σώματός τους ή να εκφράζουν δυσαρέσκεια για αυτό (Slade, 1994)
- Αρνητικές σκέψεις και συναισθήματα για το σώμα (Thompson et al., 1999).

Γνωστικό-συναισθηματικό

περιλαμβάνει σκέψεις και συναισθήματα που αφορούν το σώμα του ίδιου του ατόμου και αποτελείται από την **αξιολόγηση** της εμφάνισης και τη **σημασία** που αποδίδεται στο βάρος και στο σχήμα του σώματος για την αυτοεκτίμηση (Cash, 2004).

Αντιληπτικό

περιλαμβάνει τη νοητική αναπαράσταση του ίδιου του σώματος.

Συμπεριφορικό

περιλαμβάνει συμπεριφορές ελέγχου του σώματος, όπως το συχνό ζύγισμα, το άγγιγμα ή το τσίμπημα συγκεκριμένων περιοχών του σώματος (Reas et al., 2000).

Η εικόνα σώματος στην ΨΑ

Διαγνωστικό κριτήριο (DSM-5)

Η δυσφορία για το σχήμα ή/και το βάρος του σώματος αποτελεί κεντρικό παράγοντα στην αιτιολογία, τη διατήρηση και την υποτροπή της ΨΑ (Glashouwer et al., 2019).

Συμπεριφορές ελέγχου: συχνό ζύγισμα, παρατήρηση ή άγγιγμα συγκεκριμένων σημείων του σώματος.

Συμπεριφορές αποφυγής: επιλογή φαρδιών ρούχων και απόκρυψη μερών του σώματος (Brown et al., 2021).

Η εικόνα σώματος στη ΔΕΥ

DSM-5: Η δυσαρέσκεια για την εικόνα σώματος δεν αποτελεί διαγνωστικό κριτήριο της ΔΕΥ.

Παρόλα αυτά, καταγράφεται **αυξημένη ανησυχία για το βάρος και το σχήμα**, συγκρίσιμη με εκείνη της ψυχογενούς βουλιμίας, καθώς και τάση **υπερεκτίμησής** τους ανεξάρτητα από τον ΔΜΣ και την καταθλιπτική συμπτωματολογία (Ahrberg et al., 2011).

Η **υπερβολική αυτή ανησυχία** δεν αποδίδεται μόνο στο σωματικό βάρος· συνδέεται με τη συμπτωματολογία της ΔΕΥ και μπορεί να επηρεάζει καθοριστικά την **αυτοεκτίμηση**.

Η υπεραξιολόγηση βάρους και σχήματος έχει προταθεί **ως πιθανό διαγνωστικό κριτήριο**, προσδιοριστικός παράγοντας ή βάση διάκρισης υποτύπου (Grilo, 2013).

Η ΓΣΘ προσέγγιση

Πολυδιάστατη εμπειρία: αντιλήψεις, αξιολογήσεις, συναισθήματα και συμπεριφορές για την εμφάνιση και τη σωματική λειτουργία *(Cash, 2012)*

Παράγοντες διαμόρφωσης

- **Κοινωνικοπολιτισμικοί**
- **Διαπροσωπικοί**
- **Σωματικοί**
- **Ψυχολογικοί**

Αξιολόγηση σώματος
ικανοποίηση ή δυσαρέσκεια

Επένδυση στην εμφάνιση
σημασία για ταυτότητα και αυτοεκτίμηση

Ο φαύλος κύκλος της δυσαρέσκειας

Σκοπός έρευνας

Διερεύνηση της εικόνας σώματος ως θεραπευτικού στόχου στην ΨΑ και τη ΔΕΥ, αναδεικνύοντας κοινές δυσκολίες αλλά και διαγνωστικές διαφοροποιήσεις (APA, 2013· Grilo, 2013). & την αποτελεσματικότητα της ΓΣΘ.

Συστηματική οργάνωση και αξιολόγηση των ευρημάτων ανά διαταραχή και παρέμβαση λαμβάνοντας υπόψη την ετερογένεια και τους μεθοδολογικούς περιορισμούς (Butler & Heimberg, 2020).

Μεθοδολογία

Συστηματική ανασκόπηση για την εικόνα σώματος σε ΨΑ και ΔΕΥ

01 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Συστηματική ανασκόπηση

βάσει PRISMA 2020

Εστίαση στην εικόνα σώματος και στις σύγχρονες παρεμβάσεις ΓΣΘ.

02 ΠΗΓΕΣ

PubMed

Google Scholar

Έλεγχος των πρώτων 200 αποτελεσμάτων κατά συνάφεια.

03 ΧΡΟΝΙΚΟ ΕΥΡΟΣ

2000 — Αύγ. 2026

Τελευταία αναζήτηση:

Αύγουστος 2026

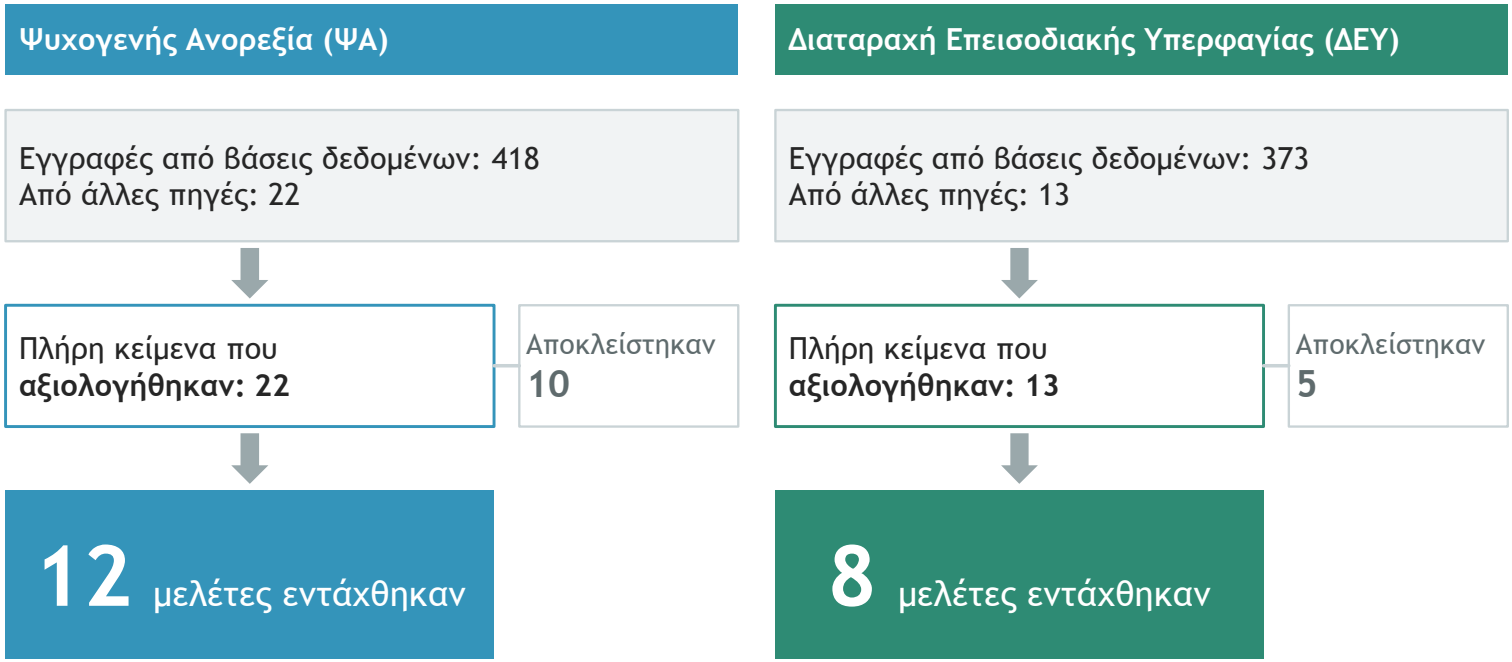
Πηγές: Page et al. (2021) · Haddaway et al. (2015)

Κριτήρια επιλεξιμότητας (PICOS)

Στοιχείο	Κριτήρια
Πληθυσμός (Population)	Άτομα με κλινική διάγνωση Ψυχογενούς Ανορεξίας ή Διαταραχής Επεισοδιακής Υπερφαγίας, σύμφωνα με τα κριτήρια DSM-IV, DSM-5 ή ICD-11, ανεξαρτήτως ηλικίας ή φύλου.
Παρέμβαση (Intervention)	Σύγχρονες μέθοδοι ΓΣΘ: κλασική ΓΣΘ, ενισχυμένη ΓΣΘ (CBT-E), έκθεση στον καθρέφτη (mirror exposure), έκθεση στο σώμα (body exposure) με ή χωρίς εικονική πραγματικότητα (VR), Θεραπεία Αποδοχής και Δέσμευσης (ΘΑΔ), Διαλεκτική Συμπεριφορική Θεραπεία (DBT), Θεραπεία Σχημάτων.
Σύγκριση (Comparison)	Ομάδα ελέγχου (λίστα αναμονής, εικονική παρέμβαση, συνήθης θεραπεία) ή σχεδιασμοί ενός σκέλους χωρίς ομάδα ελέγχου.
Έκβαση (Outcome)	Τουλάχιστον ένα ψυχομετρικά τεκμηριωμένο εργαλείο αξιολόγησης της εικόνας σώματος (π.χ. BSQ, EDE-Q [υποκλίμακες Shape/Weight Concern], BIAQ, BCQ, EDI, PASTAS, Body Image Concern Inventory, κλίμακες δυσφορίας για το σώμα ή ενσώματης εμπειρίας).
Σχεδιασμός μελέτης (Study design)	Τυχαιοποιημένες ελεγχόμενες δοκιμές, μη τυχαιοποιημένες ελεγχόμενες μελέτες, μελέτες ενός σκέλους και μελέτες μεμονωμένου υποκειμένου. Αποκλείστηκαν αναφορές περιστατικών, συστηματικές ανασκοπές/μετα-αναλύσεις, καθώς και μελέτες χωρίς παρέμβαση ΓΣΘ ή χωρίς ειδική έκβαση εικόνας σώματος.
Χρονικό εύρος	Δημοσιευμένες έρευνες από το έτος 2000 έως και τον Αύγουστο του 2026.
Γλώσσα	Δημοσιεύσεις στην αγγλική γλώσσα.

Αποτελέσματα

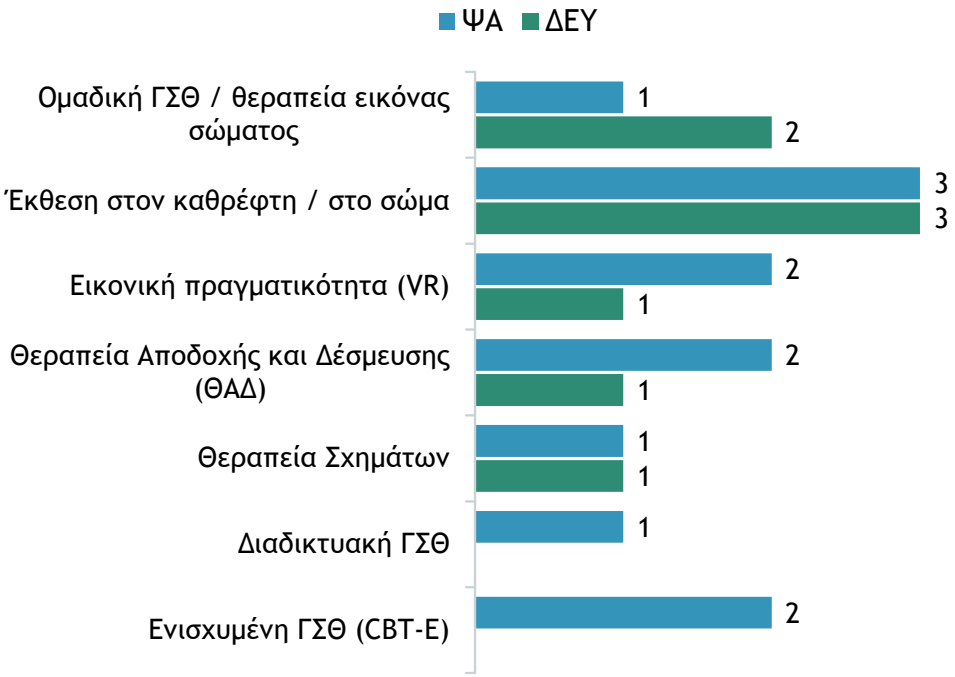
Επιλογή μελετών: 20 μελέτες εντάχθηκαν στη σύνθεση

Απλοποιημένη απεικόνιση των διαγραμμάτων ροής PRISMA 2020 της εργασίας.

Οι 20 μελέτες με μια ματιά

Μεγάλη ποικιλία παρεμβάσεων και σχεδιασμών

Αριθμός μελετών ανά τύπο παρέμβασης

20

μελέτες: 12 για την ΨΑ και 8 για τη ΔΕΥ

2001-2026

εύρος ετών δημοσίευσης

Αφηγηματική

σύνθεση (όχι μετα-ανάλυση) λόγω ετερογένειας

ΨΑ: 12 μελέτες

Βελτίωση εντός ομάδων, όχι πάντα υπεροχή έναντι σύγκρισης

Παρέμβαση	Μελέτες	Κύριο εύρημα για την εικόνα σώματος	Ένδειξη
Ομαδική θεραπεία εικόνας σώματος	Morgan et al. (2014)	Μείωση ελέγχου και αποφυγής του σώματος και του άγχους για την εμφάνιση	**Μόνο εντός ομάδας**
Έκθεση στον καθρέφτη	Biney et al. (2021) · Tanck et al. (2022) · Stonawski et al. (2025)	PBI + TAU > TAU με μέτρια μεγέθη επίδρασης· βελτίωση και με σύντομα πρωτόκολλα	**Θετική έναντι σύγκρισης**
Εικονική πραγματικότητα (VR)	Porras-García et al. (2020) · Ascione et al. (2026)	Οφέλη σε ορισμένες μόνο μετρήσεις· κυρίως σε καταστασιακούς (state) δείκτες	**Μικτά ευρήματα**
Θεραπεία Αποδοχής και Δέσμευσης (ΘΑΔ)	Parling et al. (2016) · Babaee Heydarabadi et al. (2023)	Χωρίς υπεροχή έναντι TAU (Parling)· βελτίωση έναντι ομάδας ελέγχου (Babaee Heydarabadi)	**Μικτά ευρήματα**
Θεραπεία Σχημάτων	Ansari et al. (2020)	Βελτίωση έναντι ομάδας χωρίς θεραπεία, με διατήρηση στους 3 μήνες	**Θετική έναντι σύγκρισης**
Διαδικτυακή ΓΣΘ	Hamatani et al. (2022)	Εφικτή· μείωση ανησυχιών για βάρος και σχήμα (N = 14, χωρίς ομάδα ελέγχου)	**Μόνο εντός ομάδας**
Ενισχυμένη ΓΣΘ (CBT-E)	Calugi & Dalle Grave (2019) · Rossi et al. (2021)	Βελτίωση ανησυχιών για την εικόνα σώματος· η ενσώματη εμπειρία ως διαμεσολαβητής	**Μόνο εντός ομάδας**

TAU: συνήθης θεραπεία (treatment as usual) · PBI: Practical Body Image

ΔΕΥ: 8 μελέτες

Λιγότερες μελέτες, συχνά χωρίς ομάδα ελέγχου, με συνεπή βελτίωση

Παρέμβαση	Μελέτες	Κύριο εύρημα για την εικόνα σώματος	Ένδειξη
Ομαδική ΓΣΘ	Wolff & Clark (2001) · Yokoyama et al. (2022)	Βελτίωση αξιολόγησης εμφάνισης και ικανοποίησης από το σώμα· μείωση δυσαρέσκειας (BSQ)	**Μόνο εντός ομάδας**
Εικονική πραγματικότητα (VR)	Riva et al. (2002)	VREDIM > ομαδική ψυχο-διατροφική ΓΣΘ στη δυσαρέσκεια για το σώμα (N = 20)	**Θετική έναντι σύγκρισης**
Έκθεση στον καθρέφτη / στο σώμα	Hilbert & Tuschen-Caffier (2004) · Lewer et al. (2017) · Krohmer et al. (2022)	Έκθεση ≈ γνωσιακή αναδόμηση· βελτίωση ανησυχίας για το σχήμα έναντι λίστας αναμονής	**Θετική έναντι σύγκρισης**
Θεραπεία Αποδοχής και Δέσμευσης (ΘΑΔ)	Ostadian Khani et al. (2020)	Βελτίωση ευελιξίας της εικόνας σώματος έναντι ομάδας ελέγχου, με διατήρηση	**Θετική έναντι σύγκρισης**
Θεραπεία Σχημάτων	Nourizadeh Mirabadi et al. (2023)	Σταδιακή μείωση αποφυγής και αντιστάθμισης· μελέτη μεμονωμένων υποκειμένων	**Μόνο εντός ομάδας**

BSQ: Body Shape Questionnaire · VREDIM: πολυδιάστατη παρέμβαση εικονικής πραγματικότητας

Κύρια ευρήματα

01 ΔΕΥ · ΔΜΣ

Η εικόνα σώματος αποσυνδέεται από το βάρος

Το ισχυρότερο κλινικό εύρημα της ανασκόπησης: η ΓΣΘ βελτιώνει τη δυσαρέσκεια για το σώμα στη ΔΕΥ χωρίς αλλαγή του ΔΜΣ. Έτσι, αμφισβητείται η αντίληψη ότι οι υπέρβαροι/παχύσαρκοι ασθενείς πρέπει πρώτα να χάσουν βάρος για να νιώσουν καλά με το σώμα τους.

Κύρια ευρήματα στη ΔΕΥ

Η εικόνα σώματος βελτιώνεται χωρίς να προϋποθέτει απώλεια βάρους

Wolff & Clark (2001)

Βελτίωση ικανοποίησης από το σώμα

Βάρος: χωρίς σημαντική μεταβολή

Hilbert & Tuschen-Caffier (2004)

Βελτίωση ανησυχιών για βάρος και σχήμα έως 4 μήνες μετά

Βάρος: σταθερό

Lewer et al. (2017)

Βελτίωση γνωστικών και συναισθηματικών διαστάσεων

ΔΜΣ: αμετάβλητος

Yokoyama et al. (2022)

Μείωση της δυσαρέσκειας για το σώμα

Δεν εξηγείται μόνο από την απώλεια βάρους

Κλινική σημασία: η εικόνα σώματος μπορεί να αποτελεί αυτοτελή θεραπευτικό στόχο, παράλληλα με τη διαχείριση του βάρους.

Εικονική Πραγματικότητα στη ΓΣΘ

02 VR · AVATARS

Η ΓΣΘ εξελίσσεται με την Εικονική Πραγματικότητα

Η εισαγωγή της VR δείχνει ότι η ΓΣΘ εξελίσσεται. Η χρήση avatars (Porras-García, 2020; Riva, 2002) επιτρέπει την άμεση αντιμετώπιση των αντιληπτικών διαστρεβλώσεων σε ελεγχόμενο περιβάλλον.

Έκθεση στον καθρέφτη

Mirror Exposure: η τεχνική με τη μεγαλύτερη σταθερότητα στην ανασκόπηση

Υπερέχει έναντι των ομάδων ελέγχου και εμφανίζει τα πιο συνεπή ευρήματα

ΣΥΓΚΛΙΝΟΥΣΑ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

01 Biney · 2021

02 Krohmer · 2022

03 Stonawski · 2025

Κεντρικό μήνυμα: η έκθεση στον καθρέφτη αναδεικνύεται ως η πιο σταθερή τεχνική της ανασκόπησης.

Περιορισμοί και μελλοντική έρευνα

Περιορισμοί

- Μικρά, ετερογενή δείγματα, σχεδόν μόνο γυναίκες
- Λιγότερο μελετημένη η ΔΕΥ έναντι της ΨΑ αλλά και της εικόνας σώματος
- Ποικιλία εργαλείων μέτρησης (BSQ, EDE-Q, BIAQ, EDI κ.ά.)
- Σύντομη ή καθόλου παρακολούθηση (follow-up), ιδίως στην VR

Μελλοντική έρευνα

- Τυχαιοποιημένες δοκιμές με μεγαλύτερα, κλινικά ομοιογενή δείγματα, ιδίως για τη ΔΕΥ
- Τυποποιημένα εργαλεία για κάθε διάσταση της εικόνας σώματος
- Μακροχρόνια παρακολούθηση
- Ενεργές ομάδες σύγκρισης
- Μελέτη της εικόνας σώματος και με τη χρήση DBT (Linardon,2017)

Συμπεράσματα

Η ΓΣΘ συνδέεται με βελτίωση της εικόνας σώματος σε ΨΑ και ΔΕΥ

01 ΨΑ

Δομημένα προγράμματα ΓΣΘ

Βελτιώσεις σε δείκτες εικόνας σώματος. Η έκθεση στον καθρέφτη δείχνει ενθαρρυντικά πρώτα ευρήματα.

02 ΔΕΥ

Ομαδικά προγράμματα ΓΣΘ

Βελτίωση της εικόνας σώματος που δεν φαίνεται να προϋποθέτει απώλεια βάρους.

03 ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Άμεση στόχευση της εικόνας σώματος

Μέσω έκθεσης στον καθρέφτη, ομαδικών προγραμμάτων ή VR, με βάση την ατομική αξιολόγηση.

Η ετερογένεια και οι περιορισμοί των μελετών δεν επιτρέπουν ασφαλή συμπεράσματα για τη συγκριτική υπεροχή των επιμέρους προσεγγίσεων.

Κεντρικό μήνυμα

Η εικόνα σώματος αναδεικνύεται ως κεντρική διάσταση τόσο της ΨΑ όσο και της ΔΕΥ

Η συστηματική προσέγγισή της στο πλαίσιο της ΓΣΘ, μέσω των σύγχρονων προσεγγίσεων ή ειδικών συστατικών, μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση των θεραπευτικών εκβάσεων.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

Ερωτήσεις · Αλεξάνδρα Παππά-Κατσιάφα, Μαρία Ευαγγελία Αντωνιάδου

Παράρτημα

Χαρακτηριστικά των μελετών (εφεδρικές διαφάνειες για ερωτήσεις)

Μελέτη	Χώρα	Σχεδιασμός	Δείγμα (N)	Παρέμβαση	Σύγκριση / Ομάδα Ελέγχου
Morgan et al. (2014)	Η.Β.	Ενός σκέλους, pre-post	N=55 (37 restrictive, 18 binge-purge)	BAT-10: 10 συνεδρίες ομαδικής θεραπείας εικόνας σώματος (mirror exposure, ψυχοεκπαίδευση, γνωστική αναδόμηση, mindfulness)	Καμία (pre-post)
Parling et al. (2016)	Σουηδία	RCT	N=43 (ACT n=24, TAU n=19)	ACT μετά από ημερήσια νοσηλεία	TAU
Calugi & Dalle Grave (2019)	Ιταλία	Παρατηρησιακή διαχρονική	N=62 έφηβοι	Εντατική CBT-E	— (predictive/regression ανάλυση)
Ansari et al. (2020)	Ιράν	Quasi-πειραματική, pretest-posttest-follow-up	N=30 (15 Θεραπεία Σχημάτων, 15 Έλεγχος)	(Schema Therapy), 12 συνεδρίες των 45΄	Ομάδα ελέγχου χωρίς παρέμβαση
Biney et al. (2021)	Η.Β.	RCT	N=40 (31 ολοκλήρωσαν: 15 PBI, 16 TAU)	"Practical Body Image" (PBI) με mirror exposure + TAU	TAU μόνο
Porras-García et al. (2020)	Ισπανία	Pilot RCT (preliminary findings)	N=17 (9 πειραματική, 8 έλεγχος)	VREDIM: 5 συνεδρίες έκθεσης σώματος μέσω VR εντός τυπικής ΓΣΘ, με προοδευτική τροποποίηση avatar	Τυπική ΓΣΘ μόνο
Rossi et al. (2021)	Ιταλία	Μελέτη Παρατήρησης διαχρονική (2 έτη)	N=141 (ΨΑ n=73, BN n=68)	CBT-E (πολυεπιστημονική προσέγγιση)	— (διαμεσολάβηση / mediation ανάλυση)
Tanck et al. (2022)	Γερμανία	Ενός σκέλους, pre-post	N=47 (ΨΑ n=28, BN n=19)	3 συνεδρίες "θετικής" έκθεσης-καθρέφτη	Καμία (pre-post)
Hamatani et al. (2022)	Ιαπωνία	Ενός σκέλους, feasibility	N=14 (13 ολοκλήρωσαν)	Πλήρως διαδικτυακό πρόγραμμα (ιστότοπος/βίντεο/chat), 12 εβδ., περιεχόμενο βασισμένο σε Μεταγνωσιακή Θεραπεία (όχι τυπική ΓΣΘ)· καμία ταυτόχρονη δια ζώσης θεραπεία	Καμία (pre-post)
Babaee Heydarabadi et al. (2023)	Ιράν	Quasi-πειραματική με ομάδα ελέγχου	N=30 φοιτήτριες	Θεραπεία δέσμευσης & Αποδοχής (ACT)	Ομάδα ελέγχου χωρίς παρέμβαση
Stonawski et al. (2025)	Γερμανία	Ελεγχόμενη κλινική μελέτη (μη τυχαιοποιημένη, 2 ομάδες)	N=57 (ΨΑ n=36, DBD n=21)	4 συνεδρίες computer-based έκθεσης σώματος (eye-tracking)	Ομάδα DBD (κατάθλιψη + υψηλή δυσαρέσκεια σώματος, ίδια παρέμβαση)
Ascione et al. (2026)	Ισπανία	Μερικώς τυχαιοποιημένη ελεγχόμενη κλινική μελέτη, 3 σκέλη	N=75 έφηβες	TAU+VR-MET ή TAU+ABMT+VR-MET	TAU μόνο

Μελέτη	Χώρα	Σχεδιασμός	Δείγμα (N)	Παρέμβαση	Σύγκριση / Ομάδα Ελέγχου
Wolff & Clark (2001)	ΗΠΑ	Ενός σκέλους, pre-post	N=12 ολοκλήρωσαν (από 20)	Ομαδική ΓΣΘ, 15 εβδομάδες	Καμία (pre-post)
Riva et al. (2002)	Ιταλία	RCT	N=20 σύνολο (ανά σκέλος δ.α.)	VREDIM: 7 ατομικές συνεδρίες VR (50΄ η καθεμία) με ενσωματωμένες ΓΣ τεχνικές (Socratic style, miracle question, cognitive restructuring, temptation exposure/response prevention, visual-motorial) + δίαιτα 1200 cal/ημ. και άσκηση	Ομαδική ψυχο-διατροφική θεραπεία ΓΣ προσανατολισμού, 3 φορές/εβδ. (διαχείριση άγχους, επίλυση προβλημάτων, διατροφική συμπεριφορά) + ίδια δίαιτα/άσκηση, χωρίς VR
Hilbert & Tuschen-Caffier (2004)	Γερμανία	RCT, component analysis	N=28	CBT-E (στοιχείο έκθεσης σώματος)	CBT-C (στοιχείο γνωστικής αναδόμησης)
Lewer et al. (2017)	Γερμανία	RCT	N=34 (παρέμβαση n=15, έλεγχος n=19)	ΓΣΘ-Θεραπεία εικόνας σώματος	Ομάδα αναμονής (waiting-list)
Ostadian Khani et al. (2020)	Ιράν	Quasi-πειραματική με ομάδα ελέγχου	N=30 (15/15)	Θεραπεία δέσμευσης & Αποδοχής	Ομάδα ελέγχου χωρίς παρέμβαση
Krohmer et al. (2022)	Γερμανία	RCT	N=72 τυχαιοποιήθηκαν (62 ολοκλήρωσαν: IG n=33, WL n=29)	Καθοδηγούμενη "ολιστική" έκθεση-καθρέφτη	Ομάδα αναμονής (waiting-list)
Yokoyama et al. (2022)	Ιαπωνία	Παρατήρηση (όχι παρέμβαση εικόνας σώματος)	N=165 (73 υπέρβαροι, 92 παχύσαρκοι)	— (διερεύνηση παραγόντων πρόβλεψης σε πρόγραμμα απώλειας βάρους)	—
Nourizadeh Mirabadi et al. (2023)	Ιράν	Πείραμα μονού υποκειμένου (πολλαπλής γραμμής βάσης, 8 συμμετέχοντες)	n=8 (single-case)	Θεραπεία Σχημάτων	Φάση βάσης (baseline, ABA)